بسم الله الرحمن الرحيم

(Hizb-ut Tahrir Emiri Celil Âlim Ata İbn Halil Ebu Raşta Tarafından Facebook Sayfası Takipçilerinin "Fıkhî" Sorularına Verilen Cevaplar Silsilesi)

Soru-Cevap

Devletten Kredi Almanın Hükmü

Hicham Habbesi'ye

Soru:

Esselamu Aleykum ve Rahmetullahi ve Berekâtuhu.

Azim olan Allah'tan; İslam ümmetine yardım ve iktidarı kolaylaştırmasını ve bunu bir an önce nasip etmesini ve Celil Şeyhimiz sizin için de sağlık, afiyet ve esenliği daim kılmasını dilerim ve ba'd;

Soru: Tunus hükümeti halkın kırılgan gruplar olarak adlandırdığı kesimlere faizsiz kredi imkânı sağlayarak kredilere erişimi kolaylaştırmaya yönelik bir program açıkladı; peki Müslümanların bu tür kredilere başvurması caiz midir; yoksa faiz oranı %0 olsa dahi bankalarla işlem yapmak aslen caiz değil midir?

Allah sizi mübarek kılsın, ilminizi artırsın ve sizin elinizle nusret nasip etsin.

Cevap:

Ve Aleykumselam ve Rahmetullahi ve Berekâtuh.

Birincisi: İhtiyaç sahibinin faizsiz borç alması caizdir ve bu durumda, Allah'ın izniyle borç veren için sevap vardır. Buna dair deliller şunlardır:

1- Borç verenin sevabına gelince; Müslim, Ebu Hureyra Radıyallahu Anh'dan şöyle dediğini tahric etmiştir: Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurmuştur: مَنْ نَفَّسَ عَنْ مُؤْمِنٍ كُرْبَةً مِنْ كُرَبِ الدُّنْيَا نَفَّسَ اللَّهُ عَنْهُ كُرْبَةً مِنْ كُرَبِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ، وَمَنْ يَسَّرَ عَلَى مُعْسِرٍ، يَسَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَمَنْ سَتَرَ مُسْلِما سَتَرَهُ اللهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ "Kim bir müminin dünyevi kederlerinden birini giderirse, Allah da onun kıyamet günü kederlerinden birini giderir. Kim bir Müslümanın sırrını örterse, Allah da onun dünya ve ahirette sırlarını örter."

Aynı şekilde İbn Mace Süneni'nde, İbn Mesud'dan Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir: مَا مِنْ مُسْلِمٍ يُقْرِضُ مُسْلِماً قَرْضاً مَرَّتَيْنِ إِلَّا كَانَ كَصَدَقَتِهَا مَرَّةً "Kim bir Müslümana iki defa borç verirse, o malı bir defa sadaka vermiş gibi (sevap) alır."

2- İhtiyaç sahibinin borç almasının caiz olmasına gelince:

A- Müslim, Ebu Rafi Radıyallahu Anh'dan şunu tahric emiştir: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اسْتَسْلَفَ مِنْ رَجُلٍ بَكْراً فَقَدِمَتْ عَلَيْهِ إِبِلٌ مِنْ إِبِلِ الصَّدَقَةِ فَأَمَرَ أَبَا رَافِعٍ أَنْ يَقْضِيَ الرَّجُلَ بَكْرَهُ فَرَجَعَ إِلَيْهِ أَبُو رَافِعٍ فَقَالَ: لَمْ أَجِدْ فِيهَا إِلَّا خِيَاراً رَبَاعِياً. فَقَالَ: أَعْطِهِ إِيَّاهُ، إِنَّ خِيَارَ النَّاسِ أَحْسَنُهُمْ قَضَاءً "Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem bir adamdan borç olarak bir genç deve almıştı. Ona zekat develerinden develer geldiğinde, Ebu

Rafi'ye, adama olan borcunu ödemesini emretti. Ebu Rafi ona dönerek şöyle dedi: İçlerinde 6-7 yaşlarında seçkin bir deveden başkasını bulamadım. Bunun üzerine Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurdu: Onu ona ver; çünkü insanların hayırlısı, borcunu en güzel şekilde ödeyenlerdir."

B- Nesai, İsmail ibn İbrahim ibn Abdullah ibn Ebu Rebia'dan, o da babasından, o da dedesinden şöyle dediğini tahric etmiştir: اسْتَقْرَضَ مِنّي النَّبِيُّ صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَرْبَعِينَ أَلْفاً فَجَاءَهُ مَالٌ فَدَفَعَهُ إِلَيَّ وَقَالَ: بَارَكَ اللَّهُ لَكَ فِي أَهْلِكَ وَمَالِكَ، إِنَّمَا جَزَاءُ السَّلَفِ الْحَمْدُ وَالْأَدَاءُ "Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem benden kırk bin (dirhem) borç aldı. Kendisine mal gelince borcunu bana ödedi ve şöyle buyurdu: Allah sana ehlini ve malını bereketli kılsın. Borç verene en iyi karşılık, teşekkür etmek ve onu ödemektir."

3- Eğer borçlanma ihtiyaç içinse, şer'an caizdir; şüphesiz Allah Subhanehu onun işini kolaylaştırarak borcunu ödemesine yardımcı olacaktır:

A- Buhari, Ebu Gays'dan, o da Ebu Hureyra Radıyallahu Anh'dan Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in şöyle buyurduğunu tahric etmiştir: مَنْ أَخَذَ أَمْوَالَ النَّاسِ يُرِيدُ أَدَاءَهَا أَدَّى اللَّهُ عَنْهُ، وَمَنْ أَخَذَ يُرِيدُ إِتْلَافَهَا أَتْلَفَهُ اللَّهُ "**Her kim insanların malını ödeme niyetiyle alırsa Allah onun (borcunu) ödettirir. Her kim de telef etmek (ödememek) niyetiyle alırsa Allah onu telef ettirir.**"

B- Ahmed Müsned'inde, bir adamdan, o da Meymuna binti Haris'ten, Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in şöyle buyurduğunu işittim dediğini rivayet etmiştir: مَنِ اسْتَدَانَ دَيْناً يَعْلَمُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ مِنْهُ أَنَّهُ يُرِيدُ أَدَاءَهُ أَدَّاهُ اللَّهُ عَنْهُ "**Kim Allah Azze ve Celle'nin ödeme niyetinde olduğunu bildiği bir borç alırsa, Allah onun (borcunu) ödettirir.**" Yani Allah ona borcunu ödemesinde yardım eder demektir.

<u>İkincisi: Faize gelince; faiz, kesin olarak haramdır:</u>

A- Allahu Teala şöyle buyurmuştur: الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا "**Faiz yiyenler (kabirlerinden), şeytan çarpmış kimselerin cinnet nöbetinden kalktığı gibi kalkarlar. Bu hal onların "alış-veriş tıpkı faiz gibidir" demeleri yüzündendir. Halbuki Allah, alış-verişi helal, faizi haram kılmıştır.**" [Bakara 275]

B- Allahu Teala şöyle buyurmuştur: يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ* فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِنْ تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُءُوسُ أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ "**Ey iman edenler! Allah'tan korkun. Eğer gerçekten inanıyorsanız mevcut faiz alacaklarınızı terk edin. Şayet (faiz hakkında söylenenleri) yapmazsanız, Allah ve Rasulü tarafından (faizcilere karşı) açılan savaştan haberiniz olsun. Eğer tövbe edip vazgeçerseniz, sermayeniz sizindir; ne haksızlık etmiş ne de haksızlığa uğramış olursunuz.**" [Bakara 278-279]

<u>Üçüncüsü: Kredi almak ve onu geri ödemek:</u>

A- Eğer kredi, Maliye Bakanlığı veya ona bağlı daireler gibi hükümetten olur, siz de kredi talebinde bulunur ve talebiniz onaylanır; siz de aldığınız krediyi,

herhangi bir artış (faiz) olmaksızın olduğu gibi belirli bir süre içinde devlet dairelerine geri öderseniz, evet durum böyleyse caizdir.

B- Eğer kredi devlet bankasından olur ve siz de onu, herhangi bir artış (faiz) olmaksızın devlet bankasına geri öderseniz, caizdir.

C- Eğer devlet krediyi size, özel bir banka, yani anonim şirket olmayan bir banka aracılığıyla verir ve siz de onu, herhangi bir artış (faiz) olmaksızın bu banka aracılığıyla geri öderseniz, caizdir.

D- Ama eğer devlet krediyi size (anonim şirket) olan bir banka aracılığıyla verir ve sizde krediyi bu bankaya geri öderseniz, caiz değildir; çünkü anonim şirketin sözleşmesi batıldır; dolayısıyla onunla işlem yapmak doğru değildir.

Son olarak Allah Subhanehu'dan sizi, helal ve güzel bir şekilde rızıklandırmasını diliyorum. إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ "**Şüphesiz rızık veren, güç ve kuvvet sahibi olan ancak Allah'tır.**" [Zariyat 58]

Kardeşiniz
Ata İbn Halil Ebu Raşta

H. 13 Cumâde'l Âhir 1448
M. 24/10/2026

Cevaba, Emir'in (Allah onu korusun) web sitesinden bağlanabilirsiniz:

https://www.facebook.com/AtaAboAlrashtah/posts/122157078561129051